Yargıtay 11. CD E.2025/3279 K.2026/22 (05.01.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Ceza Dairesi 2025/3279 E. , 2026/22 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :Asliye Ceza Mahkemesi

SAYISI : 2014/23 E., 2018/205 K.

SUÇ : Dolandırıcılık

İNCELEME KONUSU

KARAR : Mahkûmiyet

KANUN YARARINA BOZMA

YOLUNA BAŞVURAN : Adalet Bakanlığının istemi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı

TEBLİĞNAME GÖRÜŞÜ : İlgili kararın kanun yararına bozulması

Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin, 23.02.2018 tarihli ve 2014/23 Esas, 2018/205 Karar sayılı kararı ile sanıklar hakkında dolandırıcılık suçundan, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun (5237 sayılı Kanun) 157/1, 62. maddeleri uyarınca ayrı ayrı (17 kez) 2 yıl 6 ay hapis ve 7.500,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin hükümlerin, istinaf edilmeksizin 31.12.2018 tarihinde kesinleştiği anlaşılmıştır.

Adalet Bakanlığının, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (5271 sayılı Kanun) 309/1. maddesi uyarınca, 30.05.2025 tarihli ve 2024/40589 sayılı evrakı ile kanun yararına bozma istemine istinaden düzenlenen, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 26.06.2025 tarihli ve KYB-2025/71342 sayılı Tebliğnamesi ile dava dosyası Daireye gönderilmekle, gereği düşünüldü:

I. İSTEM

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 26.06.2025 tarihli ve KYB-2025/71342 sayılı kanun yararına bozma isteminin;

"Dosya kapsamına göre, Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığının bila tarihli ve 2014/40 esas sayılı iddianamesi ile özetle, sanık ...'ın merkezi İstanbul'da bulunan ... Pazarlama A.Ş. isimli şirket adına pazarlama işi ile uğraştığı, bu şirketten aldığı ürünlerin miktar itibarı ile fazla olması halinde, daha düşük bedelle alma imkanı tanındığından, mümkün olduğu kadar çok kişi ile irtibat kurup onları da bu pazarlama işine dahil etmek suretiyle elde edilen parayı kullanarak malları çok ucuza alıp yüksek fiyattan satarak kar elde etmeyi planladığı, bu amaçla daha evvel açılan davada belirtilen 48 kişi ile birlikte anılan iddianamede adı bildirilen şikayetçilerden para aldığı ya da bu şikayetçiler adına sipariş verdiği, almış olduğu bu paralar karşılığında zaman zaman şikayetçilere kar payı adı altında az miktarda para verdiği ancak daha sonra her hangi bir ödeme yapmadığı, yine bir kısım şikayetçiler adına sipariş verdikleri malları satmalarına rağmen elde ettiği gelirden bu şikayetçilere ödeme yapmadığı, sanığın eylemleri gerçekleştirirken yanında eşi olan diğer sanık ...'ın da kendisine yardım ettiği ve şüphelilerin bu şekilde üzerlerine atılı 18 şikâyetçiye karşı gerçekleştirdikleri eylemleri nedeniyle cezalandırılmaları istemiyle kamu davası açıldığı,

Anılan kamu davasına ilişkin yapılan yargılama sonunda, Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 23/02/2018 tarihli kararı ile, "Sanıklar ... ve ...'ın karı koca oldukları sanık ... merkezi ... bulunan ... Pazarlama A.Ş şirket adına pazarlama işi ile uğraştığı, sanığın şirketten almış olduğu ürünleri kendi müşteri gurubunu oluşturarak söz konusu malzemeleri

pazarlama işini yaptıkları, her iki sanığın İstanbul'daki şirketten almış oldukları ürünleri yüksek fiyattan satarak kar etmeyi planladıkları bu amaçla dosyada bulunan müştekiler ile irtibat kurdukları müştekilere yüksek kar marjı teklifi ile müştekilerin sisteme katılmasını sağladıkları sanıkların saadet zinciri diye tabir edilen yolla müştekilerden para topladıkları sanıkların para getiren müştekilere kar payı adı altında ödeme yaptıkları bunu gören müştekilerin sisteme dahil olmak ve daha fazla kazanç elde etmek amacıyla sanıklara daha çok para getirerek teslim ettikleri sanıkların bu şekilde baştan itibaren müştekileri dolandırmak kastı ile hareket ederek müştekilerin kendilerine getirerek teslim ettikleri paradan müştekilere kısım kısım ödemede bulunarak sistemin cazibesini daha da artırarak müştekileri sisteme tam olarak adapte ettikleri, müştekilerin durum dan şüphelenmemeleri için para getiren müştekilere getirmiş oldukları para ile orantılı olacak şekilde kar payı adı altında ödemede bulunarak müştekilerin durumu fark etmesini engelledikleri her iki sanığın geçmişteki titan zinciri olarak bilinen sistemi uygulayarak müştekileri yüksek kar vaadi ile kandırarak müştekilerin paralarını aldıkları ellerinde toplanan para miktarı kadar ürün olmamasına rağmen söz konusu ürünlerden yüksek kar marjı sağladıklarını söyleyerek müştekileri kandırdıkları bu şekilde üzerlerine atılı dolandırıcılık suçunu iştirak halinde işledikleri..." şeklindeki gerekçe ile sanıkların 17 mağdura karşı işlenen eylemleri nedeniyle 17 kez mahkumiyetlerine karar verildiği anlaşılmış ise de;

Yine aynı sanıkların benzer eylemlerine ilişkin olarak dolandırıcılık suçundan 18 kez mahkumiyetlerine ilişkin (inceleme konusu edilmeyen) Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 17.01.2019 tarihli ve 2017/870 esas, 2019/48 sayılı kararının 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasına dair emsal nitelikteki Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 30.10.2023 tarihli ve 2023/3918 esas, 2023/7710 karar sayılı bozma ilamında da belirtildiği üzere,

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 141/3. maddesinde; "Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.", 5271 sayılı Kanun'un 34/1. maddesinde; "Hâkim ve mahkemelerin her türlü kararı, karşı oy dahil, gerekçeli olarak yazılır. Gerekçenin yazımında 230 uncu madde göz önünde bulundurulur. Kararların örneklerinde karşı oylar da gösterilir.", aynı Kanun'un 230/1. maddesinde; " (1) Mahkûmiyet hükmünün gerekçesinde aşağıdaki hususlar gösterilir: a) İddia ve savunmada ileri sürülen görüşler. b) Delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin belirtilmesi; bu kapsamda dosya içerisinde bulunan ve hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delillerin ayrıca ve açıkça gösterilmesi...", anılan Kanun'un 232/6. maddesinde; "Hüküm fıkrasında, 223 üncü maddeye göre verilen kararın ne olduğunun, uygulanan kanun maddelerinin, verilen ceza miktarının, kanun yollarına başvurma ve tazminat isteme olanağının bulunup bulunmadığının, başvuru olanağı varsa süresi ve merciinin tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesi gerekir." ve yine aynı Kanun'un 289/1. maddesinde de; "Temyiz dilekçesi veya beyanında gösterilmiş olmasa da aşağıda yazılı hâllerde hukuka kesin aykırılık var sayılır:...g) Hükmün 230 uncu madde gereğince gerekçeyi içermemesi..." hükümlerinin yer aldığı,

Anılan düzenlemeler uyarınca, mahkeme kararlarının denetime olanak verecek biçimde açık ve gerekçeli olması, iddia ve savunmada ileri sürülen görüşlerin belirtilmesi, mevcut delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin açıkça gösterilmesi, bu delillere göre ulaşılan sonuçların, iddia, savunma ve dosyadaki diğer belgelere ilişkin değerlendirmeler ile sanığın eylemlerinin ve yüklenen suçun unsurlarının nelerden ibaret olduğunun, hangi gerekçeyle hangi delillere üstünlük tanındığının açık olarak gerekçeye yansıtılması, delillerle sonuç arasında bağ kurulması ve bu şekilde cezanın her bir sanık yönünden şahsileştirilmesi gerekirken; inceleme konusu kararda hangi mağdura karşı hangi eylemin suç teşkil ettiğine, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin

neler olduğuna dair açıklama yapılmaksızın, soyut ve genel bir değerlendirme yapılarak sanıkların tüm mağdurlara karşı işlediği iddia edilen eylemlere ilişkin yazılı şekilde 17 kez aynı mahkumiyet hükmünün kurulmasında isabet görülmemiştir.”

Şeklindeki gerekçeye dayandığı anlaşılmıştır.

II. GEREKÇE

1. Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 141 inci maddesinin üçüncü fıkrasında;"Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.", 5271 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesinin birinci fıkrasında; "Hâkim ve mahkemelerin her türlü kararı, karşı oy dahil, gerekçeli olarak yazılır. Gerekçenin yazımında 230 uncu madde göz önünde bulundurulur. Kararların örneklerinde karşı oylar da gösterilir.", aynı Kanun'un 230 uncu maddesinin birinci fıkrasında; " (1) Mahkûmiyet hükmünün gerekçesinde aşağıdaki hususlar gösterilir: a) İddia ve savunmada ileri sürülen görüşler. b) Delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin belirtilmesi; bu kapsamda dosya içerisinde bulunan ve hukuka aykırı yöntemlerle elde edilen delillerin ayrıca ve açıkça gösterilmesi...", 232 nci maddesinin altıncı fıkrasında; "Hüküm fıkrasında, 223 üncü maddeye göre verilen kararın ne olduğunun, uygulanan kanun maddelerinin, verilen ceza miktarının, kanun yollarına başvurma ve tazminat isteme olanağının bulunup bulunmadığının, başvuru olanağı varsa süresi ve merciinin tereddüde yer vermeyecek şekilde açıkça gösterilmesi gerekir.

" ve yine aynı Kanun'un 289 uncu maddesinin birinci fıkrasında da; "Temyiz dilekçesi veya beyanında gösterilmiş olmasa da aşağıda yazılı hâllerde hukuka kesin aykırılık var sayılır:...g) Hükmün 230 uncu madde gereğince gerekçeyi içermemesi.

.." hükümleri yer almaktadır.

2. Bu kapsamda inceleme konusu dava dosyası değerlendirildiğinde; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 26.06.2025 tarihli ve KYB-2025/71342 sayılı kanun yararına bozma isteminde belirtilen mahkeme gerekçesinin, inceleme dışı Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 17.01.2019 tarihli ve 2017/870 Esas, 2019/48 Karar sayılı dosyasına ilişkin olduğu, bozma istemine konu Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 23.02.2018 tarihli ve 2014/23 Esas, 2018/205 Karar sayılı dosyasına ilişkin gerekçenin ise "...sanıklardan ...'ın merkezi İstanbul'da bulunan ... Pazarlama A.Ş. isimli şirket adına pazarlama işi ile uğraştığı , bu şirketten aldığı ürünlerin miktar itibarı ile fazla olması halinde daha düşük bedelle alma imkanı tanındığından mümkün olduğu kadar çok kişi ile irtibat kurup onları da bu pazarlama işine dahil etmek sureti ile elde edilen parayı kullanarak malları çok ucuza alıp yüksek fiyattan satarak kar elde etmeyi planladığı şikayetçilerden para aldığı ya da bu şikayetçiler adına sipariş verdiği, almış olduğu bu paralar karşılığında zaman zaman şikayetçilere kar payı adı altında az miktarda para verdiği ancak daha sonra her hangi bir ödeme yapmadı, yine bir kısım şikayetçiler adına sipariş verdikleri malları satmalarına rağmen elde ettiği gelirden bu şikayetçilere ödeme yapmadığı, sanığın eylemleri gerçekleştirirken yanında eşi olan diğer sanık ...'ın da kendisine yardım ettiği..." şeklinde olduğu belirlenerek yapılan incelemede; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 141 inci maddesinin üçüncü fıkrası, 5271 sayılı Kanun'un 34 üncü maddesinin birinci fıkrası, 230 uncu maddesinin birinci fıkrası, 232 nci maddesinin altıncı fıkrası ve 289 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince, mahkeme kararlarının denetime olanak verecek biçimde açık ve gerekçeli olması, iddia ve savunmada ileri sürülen görüşlerin belirtilmesi, mevcut delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, hükme esas alınan ve reddedilen delillerin açıkça gösterilmesi, bu delillere göre ulaşılan sonuçların, iddia, savunma ve dosyadaki diğer belgelere ilişkin değerlendirmeler ile sanığın eylemlerinin ve yüklenen suçun unsurlarının nelerden ibaret olduğunun, hangi gerekçeyle hangi delillere üstünlük tanındığının açık olarak gerekçeye yansıtılması, delillerle sonuç arasında bağ kurulmasının gerektiği, kanun yararına bozma istemine konu Sakarya 1. Asliye

Ceza Mahkemesinin 23.02.2018 tarihli ve 2014/23 Esas, 2018/205 Karar sayılı dosyası incelendiğinde; bir kısım şikayetçilerin yalnızca üye yapıldıklarını, bir kısmının ise sanıklardan ...'ı hiç görmediklerini ve bu sanıkla muhatap olmadıklarını beyan ettikleri anlaşılmakla, her bir şikayetçi yönünden zarar miktarı da açıkça ortaya konularak ayrı ayrı değerlendirme yapılması, yine her biri yönünden kişiselleştirmenin ve suça iştirakin tartışılarak hüküm kurulması yerine, gerekçe bölümüne iddianamenin aynısının yazılması suretiyle, Anayasa ve 5271 sayılı Kanun'un amir hükümlerine aykırı şekilde sanıkların 5237 sayılı Kanun'un 157/1, 62. maddeleri gereğince ayrı ayrı (17 kez) 2 yıl 6 ay hapis ve 7.500,00 TL adli para cezası ile cezalandırılmalarına karar verilmesi ve aynı eyleme ilişkin diğer 48 şikayetçi yönünden verilen Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin 17.01.2019 tarihli ve 2017/870 Esas, 2019/48 Karar sayılı dosyasına ilişkin mahkumiyet kararlarının, Dairemizin 30.10.2023 tarihli ve 2023/3918 Esas, 2023/7710 Karar sayılı ilamı ile kanun yararına bozulmasına karar verilmesi nedeniyle, mümkünse dava dosyalarının birleştirilmesinin gerekmesi karşısında; kanun yararına bozma talebi belirtilen gerekçeler ile yerinde görülmüştür.

III. KARAR

1. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının kanun yararına bozma isteminin KABULÜNE,

2. Sakarya 1. Asliye Ceza Mahkemesinin, 23.02.2018 tarihli ve 2014/23 Esas, 2018/205 Karar sayılı kararının 5271 sayılı Kanun’un 309 uncu maddesinin üçüncü fıkrası gereği, oy birliğiyle KANUN YARARINA BOZULMASINA,

5271 sayılı Kanun’un 309 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendi uyarınca gerekli işlemin yapılması için dava dosyasının, Mahkemesine gönderilmek üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına TEVDİİNE,

05.01.2026 tarihinde karar verildi.